

основних складових політики інформатизації в Індії можна виділити реформу телекомунікаційного сектору.

— *африканська модель* — характеризується відсутністю, в першу чергу, новітніх інформаційних технологій, а також в достатній мірі демократизації суспільства, що унеможливорює участь громадянського суспільства та приватного та корпоративного сектора в прийнятті державних рішень. Ці чинники і зумовлюють повільний розвиток інформаційного суспільства в африканських країнах. В країнах даної групи мова навіть і не йде про розвиток електронного урядування, масових комунікацій. Стратегія побудови інформаційного суспільства в африканському регіоні зводиться на сьогоднішній день до впровадження інформаційних технологій, приведення в цифрову форму архівного і бібліотечного фонду, розвиток ЗМІ для забезпечення достатнього рівня обізнаності громадськості.

Отже, процес глобальної інформатизації незворотній та з кожним роком набуває стрімкості, проте поки їм охоплені далеко не всі країни. Сьогодні можна вести вже мову про створення нової карти світу - інформаційної, яка відображає стан даної сфери в кожному його регіоні. Відповідно до неї, інтенсивність розвитку і використання нових ІКТ спостерігається, в першу чергу, в США, країнах ЄС та азійських країнах. У всіх інших місцях ці показники значно нижчі, а подекуди і зовсім сходять нанівець. Разом з тим навіть у цих розвинених країнах суспільство насправді ще вельми далеко від того, щоб повною мірою стати інформаційним, у багатьох сферах використовуються старі технології, комунікаційна інфраструктура має низький рівень.

УДК 354.42/.44

Кір'ян В. О., к.ю.н.,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Смірнова О. М., студентка,
Національна академія внутрішніх справ, м. Київ, Україна

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Активний розвиток інформаційних правовідносин, поєднаний з імплементацією людиноцентристської концепції, уможливили по-новому оцінити роль інформаційного суспільства у подальшій розбудові громадянського суспільства в Україні.

Дослідження чинного українського законодавства, а також вивчення міжнародно-правового досвіду регулювання суспільних відносин у сфері розвитку інформаційного суспільства свідчать про наявність системних

прогалин у правовому регулюванні у даній сфері, що створює суттєві перешкоди для ефективного розвитку інформаційного суспільства, унеможлиблює повноцінну реалізацію національних інформаційних інтересів, державної інформаційної політики в цілому.

Питанням розвитку інформаційного суспільства в Україні присвячені наукові дослідження таких вчених, як: О. О. Григор, О. М. Ємельяненко, Є. О. Калашнюк, Г. В. Камаралі, І. М. Сопілко, а також відображені в працях таких вітчизняних вчених, як: І. В. Арістова, В. С. Цимбалюк, М. Я. Швець, В. А. Ліпкан, А. І. Марущак, Р. А. Калюжний.

Основну нормативно-правову базу з питань розвитку інформаційного суспільства в Україні становлять: Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки», Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні, схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р, Концепція розвитку електронного урядування в Україні, схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2010 р. № 2250-р, Національна система індикаторів розвитку інформаційного суспільства, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2012 р. № 1134.

Основоположним документом серед визначених вище актів виступає Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» (далі – Закон).

У даному законі автори спробували виразити основний зміст трансформації індустріального суспільства в інформаційне, яка полягає у переході до виробництва і використання інформації та теоретичних знань як основних товарів та сприйняття їх як вищих цінностей і формування нової соціальної структури і відповідних їм моделей управління.

Відповідно основними ціннісними пріоритетами інформаційного суспільства законодавець визначає: можливість вільних комунікацій та використання інформаційно-комунікаційних технологій; функціонування мережевого суспільства; популяризація освіти; актуалізація інтелекту та розвиток знань і технологій [1].

Разом з тим, необхідно зазначити на недосконалість даного законодавчого акту, а саме: нелогічність визначення терміну реалізації Закону, відсутність в законі основоположної мети розвитку інформаційного суспільства - побудови ефективного інформаційного суспільства в Україні, адже подальші дії щодо вдосконалення ІКТ, покращення стану інформаційної безпеки, тощо є саме засобами досягнення такої мети. Також звертаємо увагу на законодавчу техніку даного акту, яка не відповідає правилам, адже текст даного законодавчого акту носить не нормативний, а більш описовий характер, в якому не викладено чітких положень, відповідальності, не визначено змісту суспільних відносин і кола його учасників. Становлення інформаційного

суспільства змусило переглянути пріоритети державної інформаційної політики провідних країн світу, розробляти і впроваджувати державні стратегії та програми розвитку інформаційного суспільства, основне спрямування яких зосереджено на створенні глобального інформаційного простору, здатного забезпечити нову якість життя, подолання інформаційної нерівності, прогресуюче задоволення людських потреб в інформаційних продуктах і послугах. Україна також не залишилась осторонь процесів глобальної розбудови інформаційного суспільства та з метою формування та впровадження правових, організаційних, науково-технічних та економічних умов розвитку інформаційного суспільства, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р затвердила Стратегію розвитку інформаційного суспільства в Україні. Стратегією визначено базові принципи, стратегічні цілі розвитку інформаційного суспільства в Україні, завдання, спрямовані на їх досягнення, а також основні напрями, етапи та механізм реалізації цієї Стратегії з урахуванням сучасних тенденцій та особливостей розвитку України в перспективі до 2020 року [2].

Підкреслимо також, що в Україні досі не прийнято основоположного кодифікованого документу – Інформаційного кодексу України, не забезпечено належного функціонування Національної системи індикаторів розвитку інформаційного суспільства та Національного реєстру електронних інформаційних ресурсів. Доктрина інформаційної безпеки, затверджена Указом Президента України від 08.07.2009 № 514/2009 втратила чинність в 2014 році, а інший нормативно-правовий документ досі не прийнятий. Мінінформполітики розроблено проект Концепції інформаційної безпеки України, який потребує доопрацювання.

Інформаційне суспільство функціонує і розвивається в межах держави, тому загрозою для інформаційного суспільства виступає подальший неконтрольований його розвиток. Саме тому окрім стратегічних документів та національних планів в сфері розбудови та розвитку інформаційного суспільства, існує нагальна необхідність кодифікувати інформаційне законодавство, переглянути його на відповідність міжнародним нормам та привести його у відповідність із законодавством ЄС.

Література

1. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки: Закон України від 9 січня 2007 р. № 537-V // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 12. – Ст.102.
2. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні: схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р. // Урядовий кур'єр. – 2013 – № 105.